

Piraatide mõistatus

Proloog:

Väga hallid olid kambrites hallid. Nende vangide näod olid peaaegu sama hallid, kuid hirmu poolest teistsugused kui trellid. Sest nad olid piraadid, vangistatud piraadid, kes ootasid hukkamist. Kuid kolmel neist oli lootust. Lootus oli nendes puurides haruldane. Aga neil kolmel oli, sest ühes kambri olid vangid tugevad ja lukk oli roostes. Nende kapten rääkis neile just sel hetkel: „Te teate, et te olete minu ainus lootus, sest ma ise ei pääse siit elusalt välja. Nii et võtke see puust märkmik! See on kõik, mis mul on; võib-olla kõik, mis mul kunagi on olnud!“

Mõneti eksinud, võtsid kolm piraati puupala: nende kapten oli vist hulluks läinud; võib-olla ei olnud see peatset surma silmas pidades üllatus. Kui kapten uinus, vaatas üks kolmest puidule otsa. Kui vaadata lähemalt taskulampide valguses, mis valgustasid hõredalt kambritest kaugemale jäävat ala, võis märkmikul sümboleid ära tunda: need pidid olema hoolikalt puusse raiutud tähed. Marik pidi seda nägema! Teised pidasid teda meeskonna kõige targemaks, ta oli ju ainus, kes oskas lugeda. Miks? Keegi ei teadnud täpselt ja keegi ei julgenud küsida: piraadid olid inimesed, kellel polnud ajalugu. Sellegipoolest leidis meeskonna seas Mariku kohta mõned jutud: mõned oletasid isegi, et Marik oli kuninga poeg, kes oli teda hüljanud. Kui Marikile anti puustik kätte, luges ta aeglaselt: „W-o der-löw-e wo-hnt, die Kis-teim Him-mel troonid!“

1.

Oli talv. Brunswicki lumine kõnnitee helkis tõrviku valguses. Käsi, mis hoidis taskulampi, mis oli külmast täiesti punane, oli absurdsest väike ja kuulus Beginale, Begina Harlebile. Ta oli kolmeteistkümnepäevane, kuid oma vanuse kohta väga väike. Begina isa oli edukas kaupmees Hansaliidus ja oma kaupade müümisel äärmiselt ambitsioonikas.

Ta oli arvamusel, et tema kaksikvend Henning peaks ühel päeval võtma vastu oma pärandi ja saama samuti nõutud kaupmeheks. Henning oli samal arvamusel! Kuid Begina ei tahtnud midagi muud kui hiilgavat tulevikku kaupmeheks. Isa ja poeg olid arvamusel, et kaupmehe elukutse ei ole naiste ja tüdrukute jaoks õige. Neil oli parem terve päev kodus istuda, kodutööd teha ja oodata oma meeste tagasitulekut. „Nojah, see on minu elust suurepärane vaade!“ arvas Begina trotslikult. See oli ka põhjus, miks ta nüüd külmas detsembris õues mööda tänavaid kõndis. Begina mäletas ikka veel oma isa sõnu vaidluses: „Sa oled tüdruk, sa hakkad abielluma ja hakkad kodu ja laste eest hoolitsema! „Hansakaupmeest“ pole kunagi olnud ja nii jääbki, mõistad mind?“

Seejärel jooksis ta minema. Lihtsalt üles ja minema. Eemale isast, eemale tülist, eemale kõigest. Ta tahaks tõestada, et temast saab sama hea ärinaine kui Henningist. Ta tahaks tõestada, et naiste ja tüdrukute jaoks on elus rohkemat kui abiellumine ja mehe ootamine. Ta oleks tugev. Ta võitleks!

Kui Begina jõudis lõpuks Okeri sadama väikesele muulile, kuulis ta, kuidas lained pehmelt vastu väikese puupaatide võõri lainetasid. Vesi mängis plankudega, justkui kutsudes neid mängima, tantsima koos lainetega, järgima jõe tõmmet laiasse maailma. Maailma, mis oli Begina jaoks kättesaamatu, maailma, millest ta võis ainult unistada.

Tema isa tundis seda laia maailma kui hansakaupmees. Ta oli käinud oma kaupu müümas nii paljudes maailma eri paikades, et Begina ei osanud enam numbritki välja mõelda.

Äkki märkas ta, kuidas üle paaditeki lendas vari. Begina pööras, et paremini näha. Kuid pimedus oli salapärase varju juba alla neelanud. Nii et Begina jätkas kaldajoone jälgimist. Tema sammud kajastasid üle vee ja piki kalda, nii et ta kartis, et keegi saab aru, et ta kõnnib sel hilisel kellaajal veel ükski.

Järsku segunes tema sammudega veel üks kaja. Tormakas, raske heli. Justkui lohistaks midagi konarlikel munakividel. Begina pööras aeglaselt ringi - ja nägi kedagi, või õigemini mida? Või pigem keda? Sest tema taga oli vari. Ta oli kindel, et see oli see, kes tuli paadist. Vari oli mähitud

mantlisse, mille krae oli nii kõrgele tõmmatud, et ta nägu oli kaetud. Tal olid ka nii laiad saapad, et need oleksid isegi elevandile liiga suured, ja müts, mis sõna otseses mõttes sulas talle pähe. „W, kes, kes sa oled?“ küsis Begina kohkudes. Vari vaid muheles midagi arusaamatut ja viipas siis naisele, et ta talle järgneks. „W, kuhu me läheme?“ küsis Begina, nüüd veel ärevamalt kui varem. „Tule kaasa!“ oli kõik, mida vari suutis öelda. See oli veidi rohkem kui mürin ja tema hää l kõlas, nagu oleks ta aastaid soolast vett joonud. Karm ja karge. Kui Begina ei liigutanud, tiris vari teda jämedalt ühte sadamast välja viivatest alleedest.

2.

See allee oli kõige pimedam, mida Begina oli kunagi näinud, ja kaugelt kõige räpasem, haisevam ja varjatud. Vasakul ja paremal asuvad majad olid pigem plankude kuhjad kui majad, lukustatud uste ja laudadega akendega. Jäine külmavärin jooksis Begina selgroogu mööda. Kummaline, ta polnud kunagi varem siin käinud, kuigi Begina oleks võinud vanduda, et tunneb kõiki Brunswicki tänavaid.

Vari lükkas ta ühte majja, mis oli nii lagunenu, et seda võis vaevalt majaks nimetada.

„Hei, mida sa teed?“ protesteeris ta. „Tule minuga kaasa!“ käskis vari mürinal. Kuna polnud mõtet üritada varju käest välja rabeleda - ta ei oleks niikuinii hakkama saanud -, lasi Begina end majakoobastesse tirida.

See oli kindlasti prügimägi: nii väljast kui ka seest. Nad olid väikeses ruudukujulises toas. Põrand oli nii tolmuga kaetud, et nägi välja nagu hall vaip. Künlaotsad ja toidujäägid olid kuhjatud ümmargusele, pruunile lauale ning põrandal lebasid laiali õled, millest tilkus tardunud vihmavesi purustatud akende all. „W, mida sa minust tahad?“ küsis Begina murelikult. „Läheme kohe asja juurde...“ nurises vari. „Kui sa aitad meid ühes pisikeses asjas, siis hoolitseme selle eest, et sa saaksid vastu võtta oma isa pärandi ja saada Hansaliidu kaupmeheks.“ „Ja kes te olete?“ küsis Begina. „See pole oluline...“ möirgas vari. „Kuidas ma peaksin sinuga pakti sõlmima, kui ma ei tea, mida ma tegema pean ja kes sa oled? Ja üldse, kus on teised?“ Begina ei olnud nii kergesti ümberlõkatav.

„Väga hästi. Ma annan sulle vastused ja sa annad mulle oma lubaduse,“ andis vari järele. „Millise lubaduse?“ küsis ta. „Hea küll, aga ma ei lähe sinuga kergeks! Minu nimi on Marik ja ma olen Lübeckist. Sulle on antud ülesanne luurata oma isa, Braunschweigi kaubandusvõrgustiku järele ja seejärel meile aru anda. Vastutasuks hoolitseme selle eest, et sinust saaks hansakaupmees.“ Begina võpatas tagasi. See oli liiga palju! Kuidas ta teadis tema isa? Kuidas ta teadis, millest ta unistas? Tema isa oli teda alati hoiatanud kahtlaste tegelaste, kelmide, röövlite ja piraatide eest, ja nüüd oli ta röövitud! Kuid siis segunesid arusaamad tema peas kokku nagu mosaiikpildi tükid. Mariku varjendi hää oli kõlanud nii, nagu oleks ta aastaid ainult soolast vett joonud, mis ilmselt oligi tõsi. Ja tema riided ei olnud Lübecki hansakaupmehe omad. Begina kujutas ette, et piraat oleks nagu Marik! Praam, millest ta oli üle vuristanud, oli ilmselt piraadilaev. Ja „meie“ all pidas ta silmas tema meeskonda! Aga mida tegid piraadid nii sügaval sisemaal, väikesel praamil pisikeses sadamas Okeril, mida õigemini nimetati kaiks? Ja mida ta temalt palus! Isegi kui Beginale ei meeldinud tema isa, ei tahtnud ta reeta kogu Brunswicki kaubandusvõrgustikku! Aga kuidas ta peaks käituma - selles majas, selles allees, selles pimeduses? Kuhu ta ka ei pöördunud, kui Marik talle küsivalt otsa vaatas, oli ainult üks vastus. „Jah,“ pomises ta.

Kui vari lahkus, vilistas ta mingit lugu. Meloodia, mis pani teda mõtlema metsikutele kapparetkedele, üksildastele randadele ja peidetud aardetele. Begina julges uuesti välja astuda alles kaua pärast seda, kui lohisevad sammud olid vaibunud. „Me räägime,“ oli vari talle öelnud, kui ta ta maha jättis. „Loodetavasti mitte!“ oli Begina mõelnud, hinge kinni hoides.

Nüüd, kui ta uksele lähenes, astus ta millegi kõva peale. Ta tõstis puutüki üles ja hoidis seda hõreda valguse vastu. Puidust tehtud märkmik! Piraat pidi selle kaotanud olema.

3.

Praam kiikles üles ja alla, kui nad sadamastusid ühes Brunswicki väikeses sadamas. Aga kas seda võis nimetada sadamaks? Kindlasti mitte, see polnud midagi sellist nagu Lübecki suur sadam, vaid lihtsalt muuli.

Tema isa karge hää l tõmbas ta mõtetest praamide, muulide ja sadamate kohta välja. „Aita kaupa maha laadida, poeg! Ma lähen kohe koos teistega tollimajja, nii et lähme! Huss, huss!“

Oh, kuidas ta vihkas kaupmehe elu! Ta elaks palju parema meelega majas ja jääks sinna elama. Aga ei, ta pidi olema oma isa ainus poeg ja tal olid teised plaanid. Ta pidi ühel päeval tema äri üle võtma ja pidi õppima kõik need asjad, mida ta ei tahtnud ega olnud kunagi tahtnudki. Ta tõstis kasti, kuid kui ta seda veel üle parda kühveldas, ütles isa: „Sellest piisab!“ Seda juhtus kogu aeg, kuid nagu alati, järgnes ta talle protestimata selles suunas, kus ilmselt asus tollimaja.

Kui nad seisis tollimaja ees, jooksis tal külm värin mööda selgroogu. See nägi nii ähvardav välja ja ometi tõmbas isa teda selle suunas „Tule, Paris!“. Sees tervitas neid keskmise suurusega mees, kellel oli täielik hall habe. Ta andis neile märku, et nad talle järgneksid, ja juhatas nad saali, kus ta istus suure laua taha. Ta vaatas neid ahnelt. „Millist kaupa te soovite Braunschweigis müüa?“ mees läks otse asja juurde. „Seal on 150 kangapikkust, 20 nahka...“. Isa loetles kõike, mida nad olid kaasa toonud. Ta lõpetas „kaheksa portselanist kannu“ ja vaatas mehele otsa. Too võttis vastusega aega ja vaatas lõpuks nõudlikult oma vastasele otsa. „See toob meile 12 hõbemünti.“ Pariisi isa andis mehele kiiresti 12 hõbemünti ja tõmbas Pariisi välja. „Me läheme villaturule,“ ütles ta.

4.

Oli vist juba väga hilja, kui Begina jahedasse ööõhku välja astus. Ta kõndis kiirustades üle munakivide ja tahtis võimalikult kiiresti koju, sooja, isegi kui ta kohtub seal oma isaga.

Kui Begina jõudis lõpuks tagasi väikesesse Okeri sadamasse, võttis ta väikese puust märkmiku välja, et seda lähemalt uurida. Märkmik oli umbes tema käe suurune ja tehtud siledast tammepest. Kui Begina pigistas silmi, võis ta välja lugeda puusse nikerdatud sõnu: „Kus lõvi elab, seal tilgub kast taevas.“ See kõlas nagu mõistatus! Kuid enne, kui Begina jõudis selle üle edasi mõelda, pörkas ta vastu poissi. „Hei, ettevaatust!“ muheles Begina. Ta tahtis juba edasi joosta, kuid peatus, kui nägi mehe käes väikest puust märkmikku. „Wh... kust sa selle said?“ Begina torkas segaduses. „Mis? - Oh, noot? Ma leidsin selle kalmistult. Hm, aga sul on ka üks... Kas sa tead, mida sa sellega teha võiksid?“

Poiss silistas sõrmedega närviliselt oma kobaraid pruune juukseid. Ta oli Beginaga umbes ühevanune ja tema nägu oli täis lugematuid frekkeid. Ta oli üsna sale ja kandis kaelas sulge, mis oli kinnitatud pika nahanööri külge. „Ei, ma ei tea. Ma leidsin selle alles äsja. Minu nimi on Begina, ja sinu?“ vastas ta. „Mina olen Paris,“ vastas poiss, kuid teda katkestati: „Paris! Tule, me peame minema!“ kõlas mehe hää ühest paljudest hargnevatest sadamakäikudest. „Äh, ma pean minema. Võib-olla näeme veel!“ hüüdis Paris, enne kui tormas ühte paljudest alleedest, kust hää oli tulnud. Begina peatus segaduses. See oli olnud lühike tutvus. Kurat, miks oli Paris nii kiiresti lahkunud? Ta oleks tahtnud nende puust märkmete kohta rohkem teada! Kas neid oli rohkem? Kas Pariisi märkus oli ka kirjeldatud? Kui jah, siis mida see sisaldas?

5.

Paris lasi oma pilgul üle villaturu kioskite tiirutada ja kahtles, kas ta siit enam kunagi lahkub. Tema isa seevastu oli kõikidest kangaste ostjatest vaimustuses. Mingil hetkel hakkas tal igav ja ta lipsas minema. Ta kõndis Kaiserstrassele ja keeras paremale ja jälle paremale (nii oli tal lihtsam tee meelde jätta), kuni leidis end äkki kalmistult.

Parisele meeldisid kalmistud, sest need olid alati nii vaiksed ja rahulikud. See tundus nii palju teistsugune kui pidev müra laevadel. Seal vilistas tuul ja meeste hüüded läbistasid õhku. Kuid

kalmistutel leidsid sa selle lõpmatu vaikuse. Paris kõndis ümber mõne haua, kui talle hakkas ühel neist silma midagi puidust. Ta kummardus ja võttis selle üles. See oli väike märkmik. See oli peenelt töödeldud ja viimse detailini lihvitud. Paris libistas selle oma püksitaskusse. Ta ei teadnud, mida ta sellega veel teha võiks.

Siis suundus ta tagasi villaturule. Tema isa oli seal oma asju kokku pakkimas. „Kus sa oled olnud!“ hüüdis ta Paris'ile vihaselt. „Äm... nii..... Ma...“ Paris ohkas. „Noh, see ei ole tähtis,“ ütles Pariisi isa. See meelemuutus oli talle tüüpiline. Kui kõik oli ära paigutatud, asusid nad teele. Paris suutis isaga vaevu sammu pidada. Just siis, kui ta püüdis järele jõuda, pörkas ta vastu tüdrukut. „Hei, ettevaatust!“ muheles tüdruk. Äkki peatus ta järsku ja küsis segaduses: „W...kust sa selle said?“. „Mis? - Oh, märkmik? Ma leidsin selle kalmistult. Hm, aga sul on ju ka üks... Kas sa tead, mida sa sellega teha võiksid?“ küsis Paris närviliselt. Tüdruk vaatas talle otsa ja vastas: „Ei, ma ei tea. Ma leidsin selle alles äsja. Minu nimi on Begina, ja sinu?“ „Ma olen Paris,“ vastas Paris, kui isa teda katkestas. Ta oli juba edasi liikunud ja hüüdis teda nüüd eemalt: „Paris! Tule, me peame edasi minema!“ Paris vabandas kiiresti: „Äh, ma pean minema. Võib-olla näeme veel!“ ja tormas isa järel minema.

6.

„Stefan, ärgu üles!“ hüüdis lapsehää. Stefan ehmatas unest välja ja vaatas väikese tüdruku nägu. Ta oli veidi kurb, et unenägu nii kiiresti lõppes, kuid ta oli õnnelik, nagu igal hommikul, kui ta Grete'i nägi. „Aitäh, et sa mind äratasid, Grete!“ ütles ta talle otsa vaadates. Naine vastas: „Mul oli hea meel seda teha. Ma pakkusin sulle leiba ja nüüd puhka ennast hästi välja!“ Stefan noogutas ja jättis hüvasti, nagu ta seda igal hommikul tegi.

Ta jooksis minema ja vaatas Grete poole tagasi. Pikkade, lokkis punakaspruunide juustega tüdruk lehvitas talle järele. Stefani näole levis naeratus. Grete oli tõeline abimees, keda ta tõesti vajas. Oli hea, et ta oli võimalikult sageli tema juures, hoolimata tema tööst majapidajannana. Ta vaatas kotti, mille Grete oli talle varem andnud. Selles oli leiba ja südamekujuline puutükk. Grete oli seda talle iga päev andnud, sest ta oli selle leidnud.

Irvitades kiirustas ta edasi. Mida kiiremini ta Gewandhausi jõudis, seda kiiremini oli ta Grete'i juures kodus. Stefan mõtles oma tööle, ta oli poiss Fausti, oma peremehega. Faust oli kangakaupmees ja Stefan ulatas talle vajaduse korral kätt. Ta polnud selles halvaimene. Stefan vaatas ringi, nüüd oli ta peaaegu Gewandhausi juures ja pidi sinna jõudmiseks vaid Altstadtmarkti ületama. Ta kiirustas suure kiirusega hoone poole ja avas raske raudse ukse. Hoones endas ei olnud palju tegemist ja ta jooksis otse Fausti juurde. Ta andis talle korralduse minna tagaruumi ja sorteerida uus kangapartii, et seda saaks edasi müüa. Stefan lasi sisemiselt ohkama ja läks tagaruumi, kus ta oma koti puukasti kukutas. Seejärel lasi ta oma pilgul üle kangast täis korvide tiirutada. Kõik need sisaldasid erivärvilisi kangaid, mis olid korvidesse räpaselt sisse topitud. Stefan tõmbas ühe kimpu välja ja voltis selle kokku, et see võtaks vähem ruumi. Ta asetask selle enda kõrval olevale lauale ning hakkas kangaid värvide ja tüüpide kaupa sorteerima ja kokku voltima. Ta töötas nii kiiresti, et lõpetas kangakandmise paari tunniga ja sai oma leiba süüa. Kuid niipea, kui ta oli söömise lõpetanud, saabus järgmine suur kangakoorem, mida ta kohe sorteerima hakkas. Seekord võttis see tal oodatust kauem aega ja kui õhtu oli peaaegu käes, polnud ta ikka veel lõpetanud. Siiski jäi tal vaid paar korvi kangast puudu, kui Faust sisse tuli ja tema tööd kontrollis. Siis hüüdis ta: „See on väga hea. Sa saad järjest paremini! Mul on sulle töö. Mine sadamasse ja korja mulle kimp kangast! Siis võid sa sorteerimist jätkata.“ Stefan noogutas ja pani punase kangakimpu, mis tal käes oli, kõrvale. Siis jooksis ta rõivamaja trepist alla ja avas sinise, kergelt läikiva raudukse.

7.

„Grete! Proua Adelheit palub sind!“ Marie, kokk, kiirustas minema.

Grete kiirustas oma perenaise juurde. Kui ta avas proua Adelheit'i toa ukse, seisis auväärne daam kõrge peegli ees, käed väljasirutatud. Grete hoidis hinge kinni. Ta ei teadnud, mis see oli. Kas see oli tema enda nägemine? Või oli asi selles, et peeglid olid nii kallid?

Grete oli juba mõtetes kadunud, kui karm hääli ta tagasi tõi. „Kas sa üldse kuulad oma emandat?“ Proua Adelheit pööras pea nii kaugele kui võimalik, sest ilmselt pidi ta seisma paigal. Grete kuulis häälega, kuidas õhuke mees siples edasi-tagasi, võttis proua Adelheitilt mõõtu ja näitas talle erinevaid kangaid. Rätsep jooksis toa ühte nurka ja jälle tagasi. Proua Adelheit surus huuled kokku ja ütles: „Ma tahan, et te lõpetaksite need ülesanded minu rahuloluks tänaseks õhtuks!“ „Proua, ma ei kuulanud tähelepanelikult. Kas te võiksite ülesandeid uuesti korrata?“ „Sa ei kuulanud mind? Minu teenijana on sinu kohus mind kuulata, ma olen sinu perenaine! Ma õpetan sind hiljem kuulama. Hea küll. Aga kõigepealt pead sa koos Mariega õhtusöögi valmistama. Mu kallis abikaasa naaseb pikalt reisilt.“

Kui proua Adelheit istus koos abikaasaga laua taga, rääkis mees talle oma reisist.

„Mõttele vaid, ma leidsin puust tehtud märkmiku.“ – „Aga mis kasu on sulle puidust nootidest?“ „Ma ei tea, aga selles on midagi salapärast. See ütleb midagi kirstu kohta, mida saab avada...“ See oli kõik, mida Grete kuulis. Väike, puidust ese jäi talle silma. Puidust märkmik oli väikesel tossul. Kui ta siia jääks, peaks ta oma tähelepanematus eest karistuseks kindlasti jälle ööseks tööle jääma. Ta tahtis välja minna. Ta tahtis Stefaniga kohtuda ja talle märkmikku näidata. Tema käsi sulgus ümber puutüki ja ta lahkus majast.

8.

Stefan jooksis minema. Üle Altstadtmarkti pimedusse. Hämarik oli juba langenud ja ta kartis, et ei jõua enne pimedat tagasi. Grete oleks mures. Kui Stefan nägi Okerit pimeduses helendamas, aeglustas ta tempot. See lõhnas kohutavalt, kuid ta pidi edasi minema, et kraami kätte saada. Ta kõndis läbi väikeste alleede sadama poole. Kaugelt kuulis ta, kuidas mehed pubides karjusid. Kuid ta kõndis edasi ja lahkus sadama elavast osast. Siin polnud peaaegu üldse inimesi. Viimase sadamakoha kõige tagumises otsas oli laager, kuhu ta pidi jõudma. Stefan kõndis edasi. Järsku kuulis ta õudset häält: „Jah, sul on õigus, Marik.“ Stefan ehmatas, läks kiiresti kahe tunni taha peitu ja kuulas. „Jah. Kirst on meie!“ Stefan piilus kahe tunni tagant välja ja vaatas läheduses kai ääres lebavat praami. Sellel seisis kaks meest. Üks neist, kes pidi olema Marik, vastas: „Loodan, et leiame kirstu õigel ajal, enne kui keegi teine seda teeb!“ „Jah! Nüüd peame vaid ülejäänud puust märkmekleid leidma,“ vastas teine. Tal oli õlilamp, mida Stefan nägi. Lühikest aega kartis ta, et selle valgus võib teda ära anda, kui kolmas, veelgi karmim hääli jõudis tema kõrva: „Kuidas me seda tegema peaksime? Kuidas me peaksime nad üles leidma?“ – „Ma ei tea. Aga me ei tohi lasta neil meid maha lasta. Meie vana kapten ei surnud asjata! Me saame rikkaks. Kui me vaid teaksime, kus need neetud teised noodid on.“ „Siin Braunschweigis. Me oleme väga lähedal,“ muheles Marik. Pilv tumendas taevast ja Stefanil levis kõhus kurjakuulutav tunne.

Jätkub.

Tõlge: DeepL.com (Pro versioon)